ΛΟΥΚΑ ΡΑΛΛΗ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΕΓΓΥΣ τῶν μεγάλων ὀνομάτων τῶν δεδοξασμένων ἀνδρῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῶν μετ' αὐτὴν συντελεσάντων εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἀνάπτυξιν μεγάλων πόλεων τοῦ ἀρτισυστάτου κράτους, δικαίως τάσσεται τὸ ὄνομα ἰδιώτου ἀνδρὸς ὅστις ἔδρασεν ὅσον ὀλίγιστοι, συνδέσας τὸ ὀνομά του μετὰ τῆς ἱστορίας δύο μεγάλων πόλεων τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος, τῆς Ἑρμουπόλεως καὶ τοῦ Πειραιῶς. Τὸ ὄνομα τοῦτο εἶνε τὸ τοῦ Λουκᾶ Ράλλη, ἐξόχου προσωπικότητος ἐν τῷ κύκλῳ τῶν τότε ἐμπόρων, εἰς οὗ τὴν πολυμάθειαν, τὴν ἐπιβάλλουσαν γνώμην, τὴν πεῖραν καὶ τὴν ἔκτακτον δραστηριότητα κατέφευγον οὐχὶ ἅπαξ οἱ τότε διέποντες τὰ τοῦ πολέμου καὶ τῆς πολιτικῆς ὀργανώσεως τοῦ κράτους.

Χῖος φυγάς, καταφυγὼν μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὴν ἔρημον ἔτι θῖνα τῆς νήσου Σύρου, ὁ Λουκᾶς Ράλλης, ἤρξατο δρῶν διαρκούσης ἔτι τῆς θυέλλης τῆς μεγάλης ἡμῶν ἐπαναστάσεως· ἀλλ' ἡ ὠφελιμωτάτη αὐτοῦ δρᾶσις ἐξηκολούθησεν ἰδίως μετ' αὐτὴν ἐν τῇ καταπληκτικῇ ἀναπτύξει τῆς πανελληνίου πόλεως, ἥτις ἐκτίσθη ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Σύρου καὶ ἦν ἀνέδειξε κέντρον μεγάλης κινήσεως καὶ ἐθνικῆς ζωῆς. Μέντωρ καὶ πρωταγωνιστὴς ἐν παντὶ ἀφορῶντι εἰς τὴν ἐκπολιτιστικὴν οὕτως εἰπεῖν ὀργάνωσιν τῆς μεγαλοπόλεως ἐκείνης ἀφῆκεν ἀλησμόνητον μνήμην εἰς τοὺς συγκεντρωθέντας πάντοθεν πληθυσμοὺς τῆς πόλεως, εἰς ἣν αὐτὸς ἔδωκε τὸ σημερινὸν ὄνομα, προϊδὼν τὸ μέλλον καὶ τὴν ἀποστολήν της.

Ὁ Λουκᾶς Ράλλης ἦτο μεταξὺ τῶν πολυπαθῶν ἐκείνων φυγάδων, οἵτινες ἐκ Χίου, ἐκ Σμύρνης, ἐκ Ψαρῶν, ἐκ Κυδωνιῶν καὶ ἄλλων ἑλληνίδων πόλεων κατέφυγον ζητοῦντες ἄσυλον καὶ σταθμὸν σωτηρίας εἰς Κυκλάδας καὶ ἰδίως εἰς Σύρον, ἧς οἱ εὐάριθμοι κάτοικοι, τὸ καθολικὸν πρεσβεύοντες ἀπὸ τῶν μέσων αἰώνων θρήσκευμα, ἐπροστατεύοντο ὑπὸ τοῦ ἰσχυροτέρου τότε τῶν καθολικῶν ἐθνῶν, τῆς Γαλλίας. Εἶχε μεταβληθῇ τότε ἡ μικρὰ τῶν Κυκλάδων ἐκείνη νῆσος εἰς πολύτιμον Κιβωτὸν σώζουσαν τοὺς ἐκ κατακλυσμοῦ, σφαγῶν, δηώσεων καὶ ἄλλων δεινῶν τοῦ πολέμου καταφεύγοντας ἐκεῖ καὶ ἀποτελέσαντας ἀσύντακτον ἔτι καὶ ἀνώνυμον πόλιν. Ἀλλ' ὁ τριακονταετὴς τότε μόλις Λουκᾶς Ράλλης μεταξὺ τῶν πρώτων διέβλεπε τὸ μέλλον, ὅπερ ἐπεφυλάσσετο τῇ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας συνοικιζομένῃ πόλει, ἐθεώρησε ταύτην οὐχὶ σταθμὸν μόνον σωτηρίας τῶν φυγάδων ἀλλὰ καὶ κέντρον ἐνεργείας πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ μεγάλου ἀγῶνος, ἰδιαίτατα δὲ πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ πατρίδος Χίου. Πράγματι δὲ ἐκ τῆς ἀρτισυστάτου ταύτης πόλεως ἐξεπέμποντο πανταχοῦ ἐπικουρίαι καὶ τροφοδοσίαι καὶ πολεμοφόδια καὶ παντοειδεῖς ἄλλαι ἐνθαρρύνσεις. Ἐσκέπτετο δὲ ὅτι τὰ τέκνα τοσούτων χιλιάδων Ἑλλήνων καταφυγόντων ἐκεῖ δὲν ἔπρεπε νὰ μείνωσιν ἀγράμματα, ἀλλὰ νὰ συνεχίσωσι δι' ἄλλης δράσεως τὸ ἔργον τῶν πατέρων των καὶ ἐνεργήσας μετ' ἄλλων ἀποτελεσματικῶς ἔθετο τὰ θεμέλια ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων ἐξ ὧν μετ' οὐ πολὺ ἐξήρχοντο πολῖται καὶ νέοι, ὧν ἄλλοι μὲν ἀνέδειξαν τὴν Σύρον κέντρον ἐμπορικῆς κινήσεως ἐν τῇ Μεσογείῳ, ἄλλοι δὲ διεσπάρησαν καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον, θεμελιώσαντες μεγάλους καὶ ὀνομαστοὺς μέχρι σήμερον οἴκους, πολυειδῶς ὠφελήσαντας τὸν ἑλληνισμὸν καὶ δόντας δείγματα τοῦ τολμηροῦ ἐπιχειρηματικοῦ πνεύματος τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων.

Οὕτω δὲ βλέπομεν τὸν Λουκᾶν Ράλλην πρωταγωνιστοῦντα εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς ἐν ταῖς πολεμικαῖς ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Χίου ἐνεργείαις, ἐν τῇ ὀργανώσει καὶ διαμορφώσει τῆς μεγαλοπόλεως, ἧς ἦτο ἀνάδοχος, ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει, ἐν τῇ ἐκπληρώσει διπλωματικῶν, δικαστικῶν καὶ ἄλλων πολυειδῶν καθηκόντων, δίδοντα κατόπιν τὸν τύπον ἀληθοῦς δημοτικοῦ ἄρχοντος, κατασταθέντα δὲ ὑπόδειγμα ἀνθρώπου ἀκαταπονήτου δράσεως μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν ὀγδοήκοντα καὶ πλέον ἐτῶν, καθ' ἣν ἰδιογράφως ἐσημείωσε τὰ ἀπομνημονεύματά του, ὧν ἀπόσπασμα ἀνεκοίνωσα καὶ ἐδημοσίευσα πρό τινος χρόνου. Αἱ ἀναμνήσεις καὶ ἀποκαλύψεις τοῦ πολιοῦ γέροντος ἔδιδον ἀμυδρὰν εἰκόνα τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ· ἀλλ' ἄφθιτα μνημεῖα τῆς ἐθνωφε-

λεστάτης αὐτοῦ δράσεως πρόκεινται αἱ δύο μεγάλαι πόλεις, ἡ Ἑρμούπολις καὶ ὁ Πειραιεύς, οὗ ὑπῆρξεν εἷς τῶν πολυτίμων ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀρχόντων.

Ἵνα δ' ἐννοήσῃ τις τὴν ὠφελιμωτάτην ἐν παντὶ ἐνέργειαν τοῦ ἀνδρός, πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἱστορίαν τῆς πανελληνίου ἐκείνης πόλεως καὶ τὰς συνθήκας ὑφ' ἃς ἐβίου ὁ συμπυκνωθεὶς εἰς τὴν ἐκεῖ ἔρημον ἐκείνην παραλίαν πληθυσμός. «Οἱ πλεῖστοι — μοὶ ἔγραφεν ὑπερογδοηκοντούτης ἐν ἔτει 1874 ὁ ἀοίδιμος Ράλλης — μὲ λευκοὺς νυκτερινοὺς σκούφους ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, μὲ μισὰ σανδάλια, πολλοὶ μὲ ἐσχισμένα ροῦχα, ἀλλ' ὅλοι ὡς μέλισσαι περιτρέχοντες πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκαίων καὶ τῶν τῆς ἐπαναστάσεως, πάντες οὐχ ἧττον φροντίζοντες καὶ ἀνεξετάζοντες, ἐξ ὧν εἴκαζέ τις, ὅτι μέγα ἔσται τὸ μέλλον τῆς νέας πόλεως.» (*)

Ἐν ᾧ δ' εἰργάζετο εἰς τὴν ἐν πόλει σύμπτυξιν τοῦ πολυποικίλου πληθυσμοῦ, δὲν ἀπώκνει νὰ δέχεται ἀποστολὰς παντοειδεῖς ἀλλαχοῦ, πολεμικάς, δικαστικὰς καὶ διπλωματικάς. «Δεκαπέντε ἡμερῶν γαμβρὸς — μοὶ ἔγραφεν ἐν ἑτέρᾳ ἐπιστολῇ του — ἀπῆλθον εἰς Αἴγιναν ὡς ἀπεσταλμένος τῆς πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Χίου ἐπιτροπῆς ἵνα συνεννοηθῶ μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Φαβιέρου»· διὰ πυρετώδους δ' ἐκεῖ καὶ ἐν Πόρῳ ἐνεργείας συνεκέντρωσεν ἐν σμικρῷ διαστήματι χρόνου τριτχιλίους ἄνδρας ἐν τῇ νήσῳ Ἀγκίστρι καὶ συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ Κανάρη καὶ Παπανικολῆ προέπεμπε τὰ ἐκ Μεθάνων ἀναχωροῦντα στρατεύματα πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Χίου. Ἀλλ' ἡ φήμη τῆς ἱκανότητος καὶ μεγάλης ἐγκυκλοπαιδικῆς μορφώσεως τοῦ ἀνδρὸς παρεκίνησε τοὺς τότε κυβερνῶντας τὴν χώραν πολιτικοὺς ἄνδρας ὅπως ἀναθέτωσιν αὐτῷ καὶ ἄλλα καθήκοντα, ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ὁποίων διεκρίθη· οὕτω κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους διωρίζετο ὁτὲ μὲν πρόεδρος τοῦ Ἀνεκκλήτου δικαστηρίου Πελοποννήσου ἢ Ἄνω Μεσσηνίας, ὁτὲ δὲ μέλος τῶν ἐν Αἰγίνῃ Ἀντιθαλασσίων δικαστηρίων, ὁτὲ δὲ ἀνελάμβανε καὶ διπλωματικὰς ἀποστολάς, συνοδεύσας τὸν Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον ὡς μέλος ἐν διπλωματικῇ ἀποστολῇ παρὰ τῷ αὐστριακῷ ναυάρχῳ Θανδόλῳ, κατασχόντι μέγαν ἀριθμὸν αὐστριακῶν πλοίων καὶ συντελέσας εἰς τὴν λύσιν του πολυκρότου τότε ζητήματος, ὅπερ, κατὰ τὸν Ράλλην, ὑπῆρξε πολλῶν συμφορῶν αἴτιον διὰ τον Κυβερνήτην.

Ἀλλ' αἱ τοιαῦται ἀποστολαὶ τοῦ Λουκᾶ Ράλλη, προσωριναὶ

* Ὅρα : Λουκᾶ Ράλλη ἀναμνήσεις καὶ ἀποκαλύψεις ἐπεισοδίων τῆς ἑλλην. ἐπαναστ. Ἀθῆναι 1893.

καὶ ἔκτακτοι, δὲν ἀπετέλουν βεβαίως τὴν γενικωτέραν ἀποστολὴν ἣν μόνος ἀνέλαβεν, ἤτοι τὴν ἀφορῶσαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πόλεως, εἰς ἣν ἔδωκε τὸ ὄνομα τοῦ Ἑρμοῦ καὶ ἧτις πράγματι ἀνεδείχθη κέντρον πανελληνίου ἐνεργείας καὶ παγκοσμίου ἐμπορίου, ἐκπαιδευτήριον δὲ ἀπειραρίθμων Ἑλλήνων καὶ ἀκένωτος ἀποθήκη, καὶ ταμεῖον τροφοδοτῆσαν τοὺς ἀγωνιζομένους ἔτι Ἕλληνας.

Ἀνέκδοτον ὑπόμνημα πρὸς τὴν Δημογεροντίαν Ἑρμουπόλεως, γραφὲν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Λουκᾶ Ράλλη ἐν ἔτει 1833, εὑρισκόμενον δὲ εἰς χεῖρας μου πρόκειται δεῖγμα τῆς πολυμαθείας καὶ τοῦ ἐξόχως πρακτικοῦ πνεύματος τοῦ ἀνδρός, ὑπόδειγμα δὲ τοῦ ὕφους, εἰς ὃ ἔγραφε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀνὴρ σεμνυνόμενος ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ἐμπορικὴν τάξιν, ἥτις δὲν ἔχει ἀξιώσεις γλωσσικῶν καὶ γραμματικῶν θριάμβων. Σαφήνεια, ἀναλυτικότης, πειθώ, μετριοφροσύνη καὶ ἅμα ἐπιβλητικότης γνώμης χαρακτηρίζουσιν ἕκαστον τῶν κεφαλαίων εἰς ἃ διαιρεῖται τὸ πολύτιμον τοῦτο μνημεῖον, οὗ ὅμοιον δὲν εὑρίσκεται ἴσως ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν τότε Δημογεροντιῶν. Ὁ Ράλλης χωρὶς νὰ εἶνε καθηγητὴς ἢ ὑφηγητὴς πολιτικῆς οἰκονομίας, ἢ οἰκονομολογικὴ αὐθεντία τῶν χρόνων ἐκείνων, μετέδιδε δια τοῦ ἐν λόγῳ ὑπομνήματος, πρῶτος ἴσως ἐν Ἑλλάδι, τὰς πλουτολογικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἀρχὰς καὶ θεωρίας, ἃς μετ' οὐ πολὺ εἴδομεν ἐφαρμοζομένας ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ Ἑρμουπόλει, ὑπὲρ ἧς κυρίως ἔγραψε προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς Δημογεροντίας. Τὰς παρατηρήσεις ἐκείνας — ὡς τὰς ὠνόμαζε — ἐθεώρει ὡς δοκίμιον μᾶλλον καὶ ὡς ἀφορμὴν πλειοτέρας ἐπεξεργασίας »

Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς μόνον ἑκάστου τῶν κεφαλαίων διορᾷ τις τὴν εὐρύτητα τῶν γνώσεων καὶ τὸ μεγαλεπιβόλον τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου ἀνδρός. Οὐδὲν εἶχε παραλείψει ἐξ ἐκείνων, ἅτινα ἀναδεικνύουσι τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς πόλεις. Αἱ σκέψεις δὲ καὶ προτάσεις του ἐκεῖναι δύνανται καὶ σήμερον ἀκόμη νὰ ληφθῶσι σπουδαίως ὑπ' ὄψει, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, πρὸς ἐπάνοδον τῆς ἀκμῆς, εἰς ἣν εἶχεν ἐπὶ πολλὰς δεκαετηρίδας ἀνυψωθῇ ἡ Ἑρμούπολις. Τὸ ἰδιόγραφον ὑπόμνημα τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρὸς πραγματεύεται : 1ον. Περὶ ἐμπορικῆς ἀτελείας τῆς Σύρου· 2ον Περὶ ἐμπορικοῦ Σώματος (Chambre de commerce)· 3ον. Περὶ γενικοῦ λοιμοκαθαρτηρίου· 4ον Περὶ δημοσίων ἀποθηκῶν· 5ον. Περὶ Φανοῦ καὶ πυριταποθήκης· 6ον. Περὶ τοῦ λιμένος τῆς Σύρου· 7ον. Περὶ τοποθετήσεως Δικαστηρίων· 8ον. Περὶ τοῦ τέλους

ἐπὶ χειροτεχνημάτων εἰς τὴν ἐξαγωνήν· 9ον. Περὶ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἐλλην. προϊόντων, κατὰ μεταφοράν. 10ον. Περὶ τελωνιακῆς διατιμήσεως. 11ον. Περὶ τῶν διερχομένων πλοίων. 12ον Περὶ χρονικῆς ἐναποταμιεύσεως εἰς διαμετακόμισιν καὶ 13ον περὶ τακτοποιήσεως θαλασσοδανείου.

Τὰ πλεῖστα τῶν ἀπὸ τοῦ 1842 προταθέντων ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ράλλη εἶχον πραγματοποιηθῇ ἤτοι, καὶ ἡ σύστασις δημοσίων ἀποθηκῶν, διαμετακομίσεως κτλ καὶ ἡ ἔγερσις Φάρου καὶ πυριταποθήκης καὶ μεγάλου λιμοκαθαρτηρίου· ἀλλ' αἱ τότε φαινόμεναι τολμηρότεραι τῶν προτάσεών του, οἷα ἡ περὶ ἐμπορικῆς ἀτελείας τοῦ λιμένος Σύρου, ἔμειναν ἀπραγματοποίητοι, ἀλλ' ἄξιαι πάσης προσοχῆς.

Ἐκ τοῦ ἐκτεταμένου τούτου ὑπομνήματος ἀποσπῶ τινὰ εἰς ἔνδειξιν τοῦ γραφικοῦ ὕφους καὶ τῆς σειρᾶς τῶν σκέψεων, τοῦ πολυπείρου ἀνδρός, ἐπιφυλασσόμενος ἐν ἰδιαιτέρᾳ πραγματεία νὰ δημοσιεύσω ὁλόκληρον τοῦτο μετὰ παρατηρήσεων καὶ ἱστορικῶν σημειώσεων.

ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΤΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΡΑΣ.

«Εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, ἀνίσως ἡ Κυβέρνησις ἐνέκρινε πρὸ πάντων νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν νῆσον ταύτην τὴν ἐμπορικὴν ἀτέλειαν (porto franco), διὰ τῆς ὁποίας ἐν ᾧ ἐξ ἑνὸς μέρους ἤθελαν πηγάσει μεγάλα καλὰ διὰ τὸν τόπον τοῦτον, θέλουν ἐκ τοῦ ἄλλου προκύψει μεγάλα πλεονεκτήματα διὰ τὴν γενικὴν πρόοδον τῆς βιομηχανίας τοῦ ἔθνους, διότι θέλει παρέξει μεγάλην κίνησιν καὶ ἀνάπτυξιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπόριον. Τὸ ἀνεκτίμητον τοῦτο ἀγαθὸν τῆς ἐλευθερεμπορίας θέλει ἑλκύσει πολλοὺς ἀπὸ τοὺς ἔξωθεν εὐκατασκότους ἐμπόρους, τῶν ὁποίων ἔχει μεγάλην ἀνάγκην ἡ Ἑλλὰς, καὶ τοιουτοτρόπως αἱ μὲ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπορικαὶ σχέσεις θέλουν πολυειδῶς πολλαπλασιασθῶσι· ἡ δὲ βιομηχανία τοῦ κράτους θέλει πολλαχῶς ἐνθαρρυνθῇ καὶ ζωογονηθῇ διὰ τῆς συρροῆς παντοίων προϊόντων χρησίμων εἰς ἀνάπτυξιν τῆς ἐσωτερικῆς βιομηχανίας. Πρὸς ταῦτα εἶναι καὶ δίκαιον νὰ ἀπολαύσῃ ἡ Ἑρμούπολις τὸ πλεονέκτημα τοῦτο δι' ἀνακουφισμὸν καὶ παρηγορίαν τῶν κατοίκων της, καθότι ὅλοι σχεδὸν ἀπώλεσαν τὰς μητρικὰς ἑστίας καὶ τὰ ἀγαθά των, καὶ κατέφυγαν ἐδῶ, ἀνεγείραντες νέαν ἐμπορικὴν πόλιν ἐν μέσῳ τῶν πλέον δεινῶν περιστάσεων ὠφελήσαντες πολυειδῶς τὸ ἔθνος μὲ ἀδρὰς κατὰ διαφόρους καιροὺς συνδρομάς, μὲ δαπάνας ὄχι ἀκαταφρονήτους δι' ἀνέγερσιν θρησκευτικῶν, φιλανθρωπικῶν καὶ διδακτικῶν καταστημάτων καὶ δι' ἀσφάλειαν τοῦ τόπου, καὶ τέλος διαυλάξαντες τὴν ἀπὸ μεγάλους κινδύνους εἰς καιροὺς δυσκόλους, ὥστε νὰ προσφέρωσιν εἰς τὴν ἀναγεννωμένην Ἑλλάδα ἐμπόριον κατηρτισμένον, ὁποῖον δὲν ὑπῆρχε οὐδὲ πρὸ τῆς ἐθνεγερσίας εἰς κανὲν μέρος τοῦ γνωριζομένου Ἑλληνικοῦ κράτους. Δι' ὅλα ταῦτα καὶ

μέχρις ὅτου ἀνεγερθῶσιν νέαι ἐμπορικαὶ πόλεις, συμφέρει ἄρα νὰ προοδεύῃ καὶ ἀκμάζῃ τὸ ἐμπόριον τοῦτο, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ταχυτέραν ἀνάπτυξιν ἐκείνων. Ἑπομένως ἡ νῦν φωτισμένη Κυβέρνησίς μας δὲν θέλει ἐπισκιασθῆ ἀπὸ τὸ κατ' ἐπιφάνειαν στερούμενον τέλος τῆς ἀναλώσεως τῆς Σύρας, ἀλλὰ θέλει ἐκτιμήσει μὲ ἐμβρίθειαν τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους, σκοποὶ μελλούσης βασιμωτέρας ὠφελείας, ὑπαγορεύουσι τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεως περὶ ἐμπορικῆς ἀτελείας τῆς νήσου Σύρας.

ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ (CHAMBRE DE COMMERCE)

Νομίζεται οὐσιωδῶς ἀναγκαῖον νὰ κατασταθῇ εἰς τὴν Ἑρμούπολιν ἐμπορικὸν σῶμα (chambre de commerce) κατὰ τὸν τρόπον ἐκείνων τὰ ὁποῖα διαπρέπουσιν εἰς τὰς ἐμπορικωτέρας χριστιανικὰς πόλεις. Τὸ χρήσιμον τοῦτο κατάστημα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ καταρτισθῇ εἰς τὰς προλαβούσας ἐποχάς, οὐδ' ἐφαίνετο τότε ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐκ τῶν περιστάσεων σμικρότητα καὶ ἁπλότητα τοῦ ἐμπορίου. Ἀλλὰ σήμερον, ὁπότε τὸ ἐμπόριον γίνεται καθημέραν πολυσύνθετον καὶ πλέον ἐκτεταμένον, ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεώς του ἀναφαίνεται ἐπαισθητότερον ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν. Δι' αὐτοῦ τὰ συναλλάγματα θέλουν λάβει μορφὴν καὶ τάξιν μεθοδικωτέραν καὶ ἀσφαλεστέραν. Πολλαὶ ἐμπορικαὶ διενέξεις θέλουν προτρεπτικῶς ἐξομαλίζεσθαι μὲ ἀποφυγὴν τῶν πάντοτε ἐπιζημίων δι' ἀμφότερα τὰ διαμαχόμενα μέρη Δικαστηρίων. Πολλαὶ βελτιώσεις καὶ ὠφέλειαι θέλουν προσγίνεσθαι εἰς τὸ ὅλον τοῦ Ἐμπορίου διὰ τῆς συστηματικῆς ἐπιμελείας καὶ ἐνεργείας τῶν παλαιοτέρων καὶ νουνεχεστέρων ἐμπόρων.

Ἡ Κυβέρνησις τέλος πάντων θέλει ἠμπορεῖ νὰ λαμβάνῃ καὶ ζητῇ πληροφορίας περὶ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἐμπόριον πληροφορίας. Εἶναι πολλὰ τὰ πλεονεκτήματα τοῦ καταστήματος τούτου, ὡς καλῶς γνωρίζει ἡ Δημογεροντία, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἐπάναγκες νὰ πραγματοποιηθῇ χωρὶς ἀναβολὴν ἡ περὶ τούτου κοινὴ τῶν ἐμπόρων ἐπιθυμία.«

Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο, ὅπερ ἔγραψεν ὡς ἀπάντησιν εἰς ἔγγραφον πρόσκλησιν τῆς Δημογεροντίας Ἑρμουπόλεως, περιλαμβάνει ἐν περιλήψει τὰς σκέψεις καὶ προτάσεις ἃς ἐνόμισεν συντεινούσας εἰς τὴν ἐμπορικὴν τῆς πόλεως ἀνάπτυξιν· ἀλλὰ τοῦτο συνδυαζόμενον μετὰ τῶν ἰδιογράφων ἀναμνήσεων καὶ ἀποκαλύψεων τοῦ ἀειμνήστου γέροντος, ὧν μέρος ἐδημοσίευσα πέρυσι καὶ μετὰ πολλῶν ἄλλων ἀνεκδότων σημειώσεων, ὑπομνημάτων καὶ ἐπιστολῶν αὐτοῦ, δύναται νὰ δώσῃ τελειοτέραν εἰκόνα τῆς ἐξόχου ἐκείνης διὰ τὴν ποικιλίαν τῆς δράσεως καὶ τῶν γνώσεων προσωπικότητος τῆς θυελλώδους ἐκείνης ἐποχῆς, ἥτις ἀνέδειξεν γίγαντας οὐ μόνον ἐν τῷ σταδίῳ τῶν πολέμων ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ τῶν ἰδιωτικῶν ἐνεργειῶν ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ καλοῦ.

ΤΙΜ. ΑΜΠΕΛΑΣ

ΛΟΥΚΑΣ ΡΑΛΛΗΣ